Իսթանպօլ իչին սենէվի գըյմէթի 8 մէճիտ.
6 այլըգ 4 »
3 այլըգ 2 »

Թաշրալար իչին բօսթա խարճըթը պիզէ օլմագ, Սէնէվի գըյ. 10 մէճիտ.
6 այլըգ 5 »
3 այլըգ 21/2 »

Եազըն նիւսխէմիզ սաթըլըր իքի եարըմ բարա. լըգ գայիմէյէ:

Մանզումէի Էֆքեար

ՄԻՒՆԱՑԻՒ ԵՐՋԻԵԱՍ

1294 ԹԸՇՐԻՆԻ ՍԱՆԻ 4
ՃՈՒՄԱԱ ԻՐԹԷՍԻ

1878 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 4 | ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՆՈՅԵՄԲԵՐ 16

1295 ԶԻԼԿԱՏԷ 21
Նօ. 3899

Իլանաթըն պէհէր սաթըրը 1 ինճի սահիֆէտէ 3, ճինճի սահիֆէտէ 2, յիւճիւնճիւ վէ սայիր սահիֆէլէր իչին 1 ղուրուշ սըրասընա կէօրէ ալընըր:
Մէքթուպ վէ սայիրէ, Գալաթա Բէնք չէնպէրլի Ռաստըրը ... նօ. 41 իտարէ խանէսինէ կէօնտէրիլմէլի ... Ֆանտաքեան իսմինէ իրսալ իտիլմէլի տիր:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԻԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

ԱՃԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Ֆիլիպէ, 14 Նոյ.

Բումէլիյի Շարգի գոմիսիօնու տիւնքի իճթիմաինտէ, կէչէնտէ պինլէրճէ Պուլղարլար Թարաֆընտան Թագտիմ օլունան իսթիտանամէյի մուֆասսալէ ճէվապ վիրմէկէ, վէ ճէվապլըն, միւմքիւն օլտուղու գատար Թէվսիի ինթիզարընա գարար վիրմիշ տիր: Նարըն, բէյիս Թարաֆընտան Թանզիմ օլունան ճէվապնամէ միւսէվվէտտէսինի տիյնէմէք իչին գոմիսիոն ֆէվգէլատէ սուրէթտէ իճթիմա իտէճէք տիր:

Ֆիլիպէ սանճաղընըն սանտըգ վէ տէֆթէրլէրի կէչէն բազար իրթէսի կիւնիւ Բումէլիի Շարգի մալիյէ պաշ միւտիրինէ Թէսլիմ օլընմըշ տըր: Մալիյէ միւտիրի իտարէ մէրքէզինտէ միւսթագիլ Պուլղարլար, ... Մոլլէտ գոմիթէսի, գոմիսէր իտարէյի սայրգա մէմուրլարը մուհաֆազասընտա օլարագ հիւքիւմէթ գօնաղընտա սըրագմաքտա տալի գարար վիրմիշ տիր:

Պոմպայ, 13 Նոյէմ.

500 Նէֆէր մըլլալար Գապուլտա մէկկէյէ մուհարէպէսի վագ վէ Նասիհաթ իտիեօրլար:

Լօնտրա, 12 Նոյէմ.

Իրլա ղազէթասընըն պէեանընա կէօրէ, Ինկիլթէրրանըն Բէթրէսպուրկ սէֆիրի լորտ Լօֆթիւս, Նոյէմ. 9 Թարիխլիւ Լիվատիատան պիր Թէլէկրաֆնամէ ալըշ իւլէմիշ տիր քի, պունտա Բուսիա իմբէրաթօրու, Պէրլին մուահէտէսինի Թէմամէն իճրա իթմէք, վէ ուսմամ Թարաֆընտան Թէմինի օլունան միւսալահաթ ... տոյր Թէքմինաթը գաթիէն կէօսթէրմիշ, վէ պու պապտէ հիչ պիր մէմուրուն քէնտի մագսատիմի խիլաֆընտա հարէքէթ իթմէնէճէկինի պէյան իթմիշ տիր:

Բիթրէսպուրկ, 13 Նոյ.

Բէօմէն Թէյմսին խարիճիյէ Նազարէն, լորտ Լօֆթիւս, Նոյ. 9 տա, Բուսիա իմբէրաթօրունուն Պէրլին մուահէտէսինի Թէմամէն իճրա իթմէք իսթէտիկինէ, վէ միւսալէհաքը արզու էյլէտիկինէ օլտուղունա տաիր Թէմինաթ ալըշ իւլէմիշ տիր:

Բարիս, 13 Նոյ.

Բուսիա տէվլէթի, քէնտիսինին չիմտիքի հալտէ բօլիթիգասը Պէրլին մուահէտէսի օլմագլէ, Ֆրանսա տէվլէթինին Իսթանպօլտա Նուանսիթան լէհինտէ վագը օլան հարէքէթինէ, քէնտիսինին տէ մուվաֆագաթ իթտիկինի Ֆրանսաեա պիլտիրմիշ տիր:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ
ՎԷ
ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Երգրում վալիսի Իսմայիլ բաշա հազրէթլէրինին իքի Թապուր ասաքիրի Շահանէյի համիլէն Լիվանա գօրվէթի հիւմայունու տէն սալիմ տէօրթ իլ Թրապիզօնտան Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր:

—Ճէվտէթ բաշա հազրէթլէրինին Նիւմմէթ ... Տէֆթէրտար Սէֆիտ ... հալքընա տէօրթ Թարիխլի ... կէօնտէրիլմիշ տիր:

—Զըգան բէնտէլէլիկ կիւնիւ լիմանըմըզա կէլմիշ օլան ախըրալ Ճաղօն գօրվէթի, 18 զապիթ վէ 3 միւհէնտիս իլէ 130 նէֆէր խասրէսինտէ օլուպ, 12 սանթիմէթրօլուգ տէօրթ ատէտ, վէ 15 սանթիմէթրօլուգ պիր ատէտ Գրիւբ Թօբլարը իլէ պիր ատէտ թախի գըշլան տօպու 12 Լիւրալըգ Սըմըսթրօնկ Թօբունու համիլ պուլունմուշ, վէ 250 պարկիր գուվվէթինտէ մաքինասը օլտուղու հալտէ, օրթա հիսապլէ, սաաթտա տօգուզ միլ իւզրէ միւթէհարրիք պուլունմուշ տուր: Գօրվէթի մէզքիւր, Ճաբօնտան զըհապ իտիպ, Հինտիւսթանըն Պօմպայ միւթըլու ... լիմանլէրինի ... ու կէզմիշ իտէրէք, Եաքին Թարիգլէ, վէ Սիւէյշ գանալընտան միւրուր իլէ Ճիպրալթարա, անտէն Ինկիլթէրրաեա ազիմէթ իթմիշ, վէ Ինկիլթէրրանըն Սավամփթօն

վէ Բօլսմութ լիմանլարընա ուղրատըգտան սօնրա, Նիհաեէթ Բօրթսմութ լիմանընտա պուլունարագ, օրատան տախի պատէլ գըեամ, Ճիպրալթա Թարիգիլէ պիւ միրուր, Թուլօն վէ սայիր մէչհուր Էվրօբա իսգէլէլէրինի զիեարէթլէ, Տէրսաատէթ լիմանընա մուվասալէթ իթմիշ տիր:

Լիմանըմըզա վիւսուլինտէն սօնրա, Ճաբօնեա ավատէթէ իչին, պահրիյէ նէզարէթէ ... պարուն ... կէլէճէք բազար կէ եա բազար իրթէսի կիւնիւ գըեամ վէ հարէքէթ իտէճէկ օլտուղու, վէ պատէլ գըեամ Սիւէյշ գանալը Թարիգիլէ, Աղէն, Պոմպայ, վէ սայիր մէվագի մէշհուրէյէ ուղրայարագ, վաթանլարընա կիտէճէկլէրի մէրվի տիր: Իսթիմալ իթմէքտէ օլտուգլարը լիսան, քէնտի լիսանը մաղէրտալարը օլուպ, գապիթանըն Ֆրանսըզճա վէ Ինկիլիզճէ լիսանլարընա աշինա, ... Տէրսաատէթէ ... տէ ... ... պուլունմուշ տուր:

—Լա Թիւրքի ... Ֆրանսա տէվլէթի խարիճիյէսի տէրիւհտէ իթմիշ օլան ... քէնտիլէրինէ լանգ ... ... Շարգ մէսէլէսինտէ պիր մէսլէքի գաթի իթթիխազընա գարար վիրմիշլէր տիր: Խարիճիյէ Նազըրը Մ. Վատինկթօնուն տիւէլի մուազզամաեա կէօնտէրտիկի Նօթաեա, Պէրլին ահտնամէսինին հարֆ պէ հարֆ իճրասը արզուսի գաթիի ... տուր:

Մ. Վատինկթօն պու տէֆա Իւնան մէսէլէսինտէ տոյր ... պիր Թաքրիրատը ... Թէրթիպ էյլէմիշ տիր: Ֆրանսա հիւքիւմէթինին պու հարէքէթի, հէր քէսէ մուճիպ մէմնունիէթ օլմագ լազըմ կէլիր, չիւնքի Ֆրանսա հիւքիւմէթինին իթթիֆագ իւլէճէկի մէսլէքին, հուգուգը միլէլ վէ հաղղանիէթ վէ ատալէթ գայտէ վէ էսասը իւզէրինէ միւէսսէս օլաճաղը Թապիի տիր:

—Կիրիտ վալիսի բաշա հազրէթլէրի, Բէթմօ վէ Գանտիա վէ Լաչիտ սանճագլարընըն տէվրըն Թէչրիֆ իլէ, հիւքիւմէթին հէյէթլէրինի Թէչքիլ, վէ մէճալիս վէ մէհաքիմ, վէ մէվագի միւխթէլիֆէտէ մըգտարը քէաֆի ասաքիրի Շահանէ սէվգ վէ իգամէ իլէ, պու սուրէթլէ մէզքիւր սանճագլարտա միւքէմմէլ գազալարըն քէաֆֆէսինտէ հալը ասայիշ վէ իսթիգամէթ քէամիլէն իհատէ վէ Թագրիրինէ մուվաֆֆագ օլտուղլարը, վէ միւշարիւլէյհ հազրէթլէրի կէչէն հաֆթա մէրքէզի վիլայէթէ ավտէթ էյլէ, իսֆաքիա սանճաղը մէրքէզի պուլունան Գանտիա գասապասընա ազիմէթ, վէ օրատա իքի կիւն արամէ, մէրքէզի լիվանըն հէյէթի հիւքիւմէթինին Թէչքիլ, վէ Թէգսիմ պուլունմուշ օլտուղլարը, վէ հավալի միւսթէնիտ օլտուղու Թագտիրտէ, Թանզիմի տախի գազալարըն իդարէ վէ Իսֆաքիա գազալարըյա մէմուր ճինլէրին տախի պահրին ազիմէթ պուլունմուշլարը, Կիրիտ հավատիսինտէն տիր:

—Պուլղարիսթան վալիսի մուվագգաթը բրէնս Տօնտուգօֆ Գօրսագօֆ էվվէլքի կիւն Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր:

—Ֆրանսա տէվլէթինին Տէրսաատէթ սէֆիրի Մ. Ֆուրնիէ, պաֆրանկա էնկիւմէնի իլէ կիւնլէրինտէ Տէրսաատէթտէն Բարիզէ ազիմէթ իտէճէք իմիշ:

—Լա Թիւրքինին րիվայէթինէ կէօրէ, Օսմանեա իմբէրաթօրլուղու խանէտանը սաապըըսը Մ. Զօշէր, մալիյէի հիւմայունա պաշ քէաթիպի Սըր Ֆասա պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի վէսաթէթիլէ, պահրի հազրէթի Բատիշահիէ պիր գըթա ալպիւմ Թագտիմ իւլէմիշ տիր:

Պու սաաթ, Օսմանլը սէֆքէսինին մէչ-

քէմիլ օլտուղու հալտէ, գաեէթ գարիպ պիր սուրէթտէ իմալ իտիլմիշ:

—Ֆիլիպ'տէն ալաֆր. Նոյէմ. 11 Թարիխլէ Նէօլօգօսա շէօյլէ եազըլմըշ տըր.

Պու կիւն Պուլղարլար պատէթլէն թիւզքիանլարընը գաբատըբ, Պուլղարիստան մէքթէպինէ տօղրու կիթթիլէր: Պունլարըն մագսատը, Բումէլիյի Շարգի ուսուլի մալիյէսինին Մ. Շմիտթ հավալէ օլունմասընը բրօթէսթօ իթմէք իտի: Պունլար, հիւքիւմէթի Օսմանիէնին քէնտի մէմուրլէրինտէ պիր տախա Թէյսիս իթմէսինի իսթէմէքտէօլար:

Բումէլիյի Շարգի հէալէթինի Պուլղարիսթանա իլհագ իթմէք իչին, Պուլղարլարըն իթտիքլէրի նիւմայիշլէրին պու իւնճիսի տիր:

—Ֆըլըբըսսա պուլունան ճէսիմ Թօբլարըն տախի Թէրտէրիլմէ Տէրսաատէթէ նագլ օլունմասը իչին Թօբխանէտէն մէմուր կէօնտէրիլմիշ տիր:

—Իսբանիա տէվլէթինին Պանքը սէֆիրի ... իւզէ կէլէրէք ... ... Թէլէկրաֆ ... ... տիր:

—Լոնտրա տէվլէթինին Լաստագ Տէրսաատէթ սէֆիրի միւսիւ Սմիթ պու տէֆա Աթինատա մէֆթահ իւլէմիշ տիր:

—Պէրլին ահտնամէսի ահքեամընըն ... ... սէֆիրլէր ... ... Բուսիալըլար, պուլունան Թօբլարը գալտըրմագ իսթէմէտիկլէրի մէրվի տիր:

—Մահլիւ գազէթալարըն չօղու, մէճլիսի մէպուսանըն տավէթի գարարլաշտըըլմըշ տըր ... ... Պէրլին ահտնամէսի ... ... միւթէհարրիք ... իլէ Թապլիղ պուլունմուշ Բուսիա ... ... Պուլղարլարըն ... Թապի օլտուղու, մէճլիսի մէպուսանըն տավէթի իւզրէ ... Թէքլիֆ ... տիր:

(Մէօնէճըր)

—Լիվատիատան Նոյէմպէր 4 Թարիխլի ալթընճը րեսմի Թէլէկրաֆ չէքիլմիշ տիր.

«Կրան տիւք Սէրժ, իմբէրաթօրըն մահսուս Լիվատիա իլէ, մահըն ճարիսինին իքինճի կիւնիւ Օտէսսաեա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշ: Կէօնէթ պիւեամ, վէ ճէնուպտան պաշա բաշըն չիքթէ պիր Փուրթունա սէպէպի իլէ վաբօր մէգքէօր ... տուր:

«Կրան տիւք իլէ մաեէթի պատիշանը վէ վաբօր Թայֆէսի համտ օլսուն սալիմ օլմագլա ... Պունտան սօնրա Լիվատիաեա վաբօրու, տալղալար իլէ Թալարըն քէնտիսինէ միւսթէվլի օլմասընտան, վաբօր մէզքիւրու գուրթարմագ իմքեան օլամամըշ տըր.»

—Բէթրսպուրկտան ... ... Պէրլին մուահէտէսինին իճրասընը Թէմինի իչին ... ... Թէմինաթ ... ... տիր:

—Ջէնտէրմէլէրի ... ... Թէյմսին ... ... Իսթանպօլտան ... ... Թէմինաթ ... ... Թէսլիմ իթմէսինի ... ... Թէմինաթ ... տիր:

—Պէնաճէնէ ... ... Պէշիքթաշ ... ... տիր:

—Լօնտրատան Նոյ. 7 Թարիխլի իլէ ալընան Թէլէկրաֆնամէ ... ... տուր:

«Սաանտարտըն, գօնթ Շուվալօֆըն, Վիէննա վէ Պէրլինէ օլան սէյահաթընա ... ... Թէվսիւ ... ... Պէրլին ... ... տիր.»

—Փուրնալ տը Սէն Բէթէրսպուրկ ... ... 1826 վէ 1828 վէ 1829 սէնէլէրինտէ, Բուսիանըն Իրան վէ տէվլէթի Ալիյէ իլէ իթթիֆագ ... ... Շարգ ... ... Բէթրէսպուրկ ... ... Բուսիա ... ... Բումէլիտէ ... ... Թըրնօվատա ճէման 54, վէ Լօֆճատա 259, վէ Սոֆիատա 3500, վէ Սամագօվտա 500 ... ... իմիշ:

—Ինկիլթէրրանըն ... ... Մ. Սմիթըն ... ... Մըսըր ... ... տիր:

—Պուլղարլար Տէրսաատէթէ ... ... Ինկիլթէրրա ... ... Թէրճէմանը ... ... Մըսըր ... ... տիր:

—Միտհաթ բաշա հազրէթլէրինին պու տէֆա Վիլայէթէ կէչիրիլմէսի, տէվլէթի Ալիեէնին էյի կիւնլէր կէօրէճէկինէ աչիքճար պիր ալէամէթ տիր ։ Միտհաթ բաշանըն, Վէմալիքի Շահանէնին թէճտիտի հալինէ նէզարէթ իթմէսի մինասիպ օլուպ օլմատըղը մատտէսի հազգընտա րէյլէր նէկտիկէրինէ միւպային օլապիլիր իսէ տէ, միւշարիլէյհին էհալէթ վալիլիկինտէ օլան էհլիեէթ ու գապիլիեէթինի հէր քէս իգրար իտէր ։ Միտհաթ բաշանըն Թունա վիլաեէթինի իտարէ իթտիյի միւտտէթ զարֆընտա վուգու պուլան իսլահաթ, Վէմալիքի Շահանէնին հիչ պիր գըթասընտա վէնէ տէ հիչ պիր վալի կիւնիւնտէ կէօրիւլմէմիշ տիր ։ Րուսիա հիւքիւմէթինին, Միտհաթ բաշանըն Րուսճուգտան չըգարըլմասը չալըշմասը տա, միւշարիլէյհին, Պուլղարիսթանըն հիւսնի սուրէթտէ իտարէ իթմիշ օլմասընտա տէլիլ տիր ։ Բաշայի միւշարիլէյհին ինչա իթտիրիյի Փազաթ քէնտիսինտէն սօնրա կէլէն էհլիեէթսիզ վալիլէրին կիւնիւնտէ խարապա եիւզ թութան "խօլլար, պու կիւնքի կիւնտէ հէր նէ գատար խարապ պիր հալտէ իսէլէր տէ, միւշարիլէյհ հազրէթլէրինին սէպաթընա, վէ Վէմալիքէթինին իճապ իթտիրտէյի վաղիֆէլէրի լաեըգըլա Թանըեըպ փիրլէն իճրա իթմիշ օլմասընա պիրէր շահիտ տիրլէր ։ Վարնա, Շումնու, Էսկի Ճումա, Օսման Պազար, Թըրնովա, Կապրովա, Րուսճուգ, Պիէլա, վէ սայիր պիր չօգ շէհիրլէր, կէնիշ վէ միւհքէմ խօլլարլա եէկտիկէրինէ րապթ օլունմուշ, վէ իշպու խօլլար մուհարէպէյի ախիրէտէ խաղինէյի ճէլիլէյէ պիր չօգ մասրաֆտան գուրթարըլտան մաատա, ասաքիրի Շահանէնին հարէքէթի օ տէրէճէ գօլայլաթտըրմըշ տըր քի ասա-

րէթլէրինէ պինլէրճէ քէրէ տուպլէր իթմիշ տիր ։ Միւշարիլէյհ հազրէթլէրի եալընըզ եօլ ինշաասըյլա իքթիֆա իթմէտի ։ Խազինէյի ճէլիլէնին տէֆթէրլէրինտէն անլաշըլաճաղը ւզրէ, միւշարիլէյհին կիւնիւնտէ վարիտաթ տախի արթմըշ, վէ էհալէթ մամուր պիր հալ քեսպ իթմիշ տիր ։ Միւշարիլէյհ հազրէթլէրի, էճնէպի բօլիթիգասընա խըտմէթ իչին ըըշվաթ ալմազ իտի, պու սէպէպտէն տայիմա ագլինէ չալըշըրտը իտի, խարիճի թէէսիրլէ Պուլղարիսթան օլ վագըթտան պէրու Րուսլանըմըշ տըր ։ Միւշարիլէյհին Պուլղարիսթան վալիլիկինտէ պուլունտուղու միւտտէթճէ Սըլավըզ կէրմիյի թամ իլէ իչ կէօրմիւշ, վէ 1866 սէնէսինտէ, Պիւքրէշ գօմիթէսինին խէֆիէ Վէմուրլարը Պուլղարիսթանտա ֆէսատ չըգարթըպ Միտհաթ բաշա թէտապիրի չէտիտէ իթթիխազը իլէ ֆէսատըն էօնիւնիւ ալմըշ տըր ։ Միտհաթ բաշանըն ըըշվաթըլա քէնտուսէ ճէլպ իթմէք միւմքին տէյիլ իտի ։ Պիր Թարաֆտան գօմիթէլէր չալըշըրլար, վէ տիկէր Թարաֆտան Միտհաթ բաշանըն ըըշվաթ օլարագ հիսապըզ բարալար թէքլիֆ օլունուր իտի իսէ տէ, միւշարիլէյհ հազրէթլէրի գապուլ իթմէյիպ վազիֆէսինի սատըգանէ սուրէթտէ իյֆա վէ 1866 սէնէսի իխթիլալընըն էօնիւնիւ ալտը, վէ պու սէպէպլէ, միլլըթին տուշմէնլէրինին պուղզ ու ատավէթինի քէնտի իւզէրինէ ճէլպ վէ տավէթ իյլէտի ։ Րուսիանըն էնթրիկալարը պիր Թարաֆտան, միւշարիլէյհին մուվաֆֆագըեէթինի կէօրէրէք գըսգանըյլար տիկէր Թարաֆտան չալըշարագ, միւշարիլէյհի Պուլղարիսթան վալիլիկինտէն ազլ իթտիրտիլէր ։ Այի բաշա, միւշարիլէյհի, չուրայի տէվլէթ րիասէթինէ նասպ ու թայինին իթտի, վէ միւշարիլէյհ տէ րիասէթը Վէզգիւրու տիւշիւնմէեէրէք գապուլ իթտի ։

Պու տէֆա Միտհաթ բաշանըն քէնտի իտարէլէրինտէ մուավին ալտըգլարը իչին Սաֆվէթ բաշա հազրէթլէրինի թէպրիք իտէրիզ ։

(Մէսինճէրտան խիլասա)

—Ֆրանսա սէֆարէթի հէյէթի, Թարապիատան Պէյօղլունա նագլ օլունմուշ տուր ։ Ինկիլթէրրա սէֆարէթի հէյէթի տախի կէլէճէք հաֆթա Պէյօղլունա նագլ իտէճէք տիր ։

—Իրան սէֆարէթխանէսի գավաս-

սիյլէ սէրխօշ օլտուղու հալտէ Րումէլի հիսարը վարօր իսկէլէսինտէն քէնտիսինի տէնիզէ աթմըշ իսէ տէ, տէրհալ նէթիշիլէրէք սալիմէն չըգարըլմըշտըր ։

—Պէյգօզտա Ումուր նէրինտէ Թաշ օճաղընտա չալըշմագտա պուլունմուշ օլան պիր Րում, կէչէն չարշէնպէհ կիւնիւ աթէշլէմիշ օլտուղու Թաշ օճաղընըն պիրտէն աթէշ ալմասըյլա, միրգումուն գօլու իլէ պաշընտա Թաշ բարչասը էսապէթ իթմէսինտէն, միւթէէսսիրէն վէֆաթ իթմիշ տիր ։

—Ալաֆրանկա նոյեմ. 13 Թարիխլիլէ, Մանասթըրտան Գուրիէ տ'Օրիան ղազէթասընա չու աթիտէքի մէքթուպ եազըլմըշ տըր ․

«Միւթասարրըֆըմըզ, իւչ հաֆթատան պէրի տիր Սէլանիկէ կիթմիշ օլուպ, հալէա ավտէթ իթմէմիշ տիր, վէ կէօրիւնիւր քի տէ ավտէթ իթմէեէճէք տիր ։ Լաքին անըն եէրինէ քիմին նասպ էտիլէճէկի, գաթիէն մալիւմ տէյիլ տիր ։

« Շէհրիմիզին պաշլըճա Իսլամ միւթէպէրանը Թարաֆընտան տիվարլարա եափթալար եափըշտըրըլարագ, միւթասարրըֆը միւշարիլէյհին իհմալ վէ թէքասիւլիւ եիւզիւնտէն, Մանասթըր սանճագը իտարէսինին պօզուլտուղու, վէ եէկէր չու իհմալ վէ թէքասիւլ օլմամըշ օլսա իտի, էհալինին տէ պիր թագըմ էշգըեատան կէօրտիւքլէրի ֆէնալըգլարա տիւչար օլմաեաճագլարը պէեան գըլընմըշ օլտուղունտան, միւթասարրըֆը միւշարիլէյհ, պու իսնատաթա գարշը չիքեաեէթ իթմիշ, վէ րիվաեէթէ կէօրէ, մէզքիւր չիքեաեէթ հազգընտա թահգըգաթը լազըմէ իճրա էյլէմէք իւզրէ, Սէլանիք վալիսի Թարաֆընտան պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլունաճագ իմիշ ։

« Հալը հազըր տայիմա այնի սուրէթտէ տիր ։ Շագըլար կիւթտիքճէ տահա զիեատէ քիւսթախ վէ թէճտիտամիզ պիր սուրէթ քէսպ իտիեօրլար ։ Չըգան հաֆթա պունլար Նէվլսգա նամ էֆլագ գարիեէսինէ կիրիպ, օնպիր խանէ եագմա, վէ պիր խանէ տէ իհրագ իթմիշլէր տիր ։ 50 նէֆէր գատար Օսմանլը ասքէրլէրի, Րում մէքթէպինտէ կիզլէնմիշ օլտուգլարը հալտէ, էշգըեանըն վագըալարընտան պիր գաչ կիւն էվվէլ, Նէվէսգատան պիր սաաթ գատար ուզագտա, վէ Պուլղարլար իլէ Իսլամլարըն սաքին օլտուգլարը Եէլէնիչի նամ գարիեէտէ

«Շէհրիմիզին Խրիսթիան էհալիսինին իզթիրապ վէ տէհշէթինի իքմալ իչին խուսուս, Չէրքէսլէրին Վէմալին զույրի սուրէթտէ օլարագ զաֆիր օլմալարը տըր ։ Պու Չէրքէսլէր, 100–200 նէֆէրէ պալիղ օլտուգլարը հալտէ, չըգան սէնէ Թէրքէ մէճպուր օլտուգլարը գարիեէլէրտէ Թէքրարէն եէրլէշմէք իւզրէ, ֆամիլեալարը վէ էշեալարը իլէ տիւնքի կիւն պուրատա կէլմիշլէր տիր ։

«Խրիսթիեանլար, եագմա վէ գաթլէ ալըշմըշ օլան չու գօնշուլարընտան պիւսպիւթիւն գուրթուլմուշլար տէեու զանն իտէրքէն, տիւնտէն պէրի տիր եալընըզ պունլարըն վիրուտինտէն պահս օլունմագտա տըր ։ Պու կիւն իշիթտիկիմէ կէօրէ, մէրգում Չէրքէսլէրին պուրատա վէ եախօտ քէօյլէրտէ իգամէթ իթմէլէրինէ մուխալիֆէթ օլունմագտա իմիշ ։ Շու րիվաեէթին սահիհ օլմասը, վէ հիւքիւմէթի մահէլլիեէնին վէ եախօտ հիւքիւմէթի մէրքէզիեէնին, Չէրքէսլէրի պէլտէլէրիմիզտէ իսքեան իթտիրմէք կիպի էննի պիր ղաղէպտէն, չու սէֆիլ մէմլէքէթի էսիրկէմէք իւզրէ, վազթինտէ թէտապիրի լազըմէյի իթթիխազ էյլէմէլէրի արզու օլունուր. զիրա, էկէր պունլարա, պիզիմ պէյնիմիզտէ իսքեան իթմէքլիք հազզը վէրիլիր իսէ, խարապիեէթիմիզ թէքմիլ օլմուշ օլաճագ տըր ։»

—Բարիս սէրկիսի ումումիսի գաբանմագ իւզրէ պուլունտուղունտան, սէրկի էպնիեէսինին, Բարիս տայիրէյի պէլէտիեէսի, քէնտիսինէ Թէրք օլընմասընը, վէ պունա մուգապիլ սէրկինին արսասընա մուատիլ օլուպ Բարիս ճիվարընտա տայիրէյի պէլէտիեէնին մալի պուլունան արազինին հիւքիւմէթ Թարաֆընտան գապուլ, վէ պինաեա կէլինճէ, էհվէն պիր փիեաթըլա պէլէտիեէեէ սաթըլմասընը, հիւքիւմէթտէն իսթիտա էյլէմիշ տիր ։ Էկէր հիւքիւմէթ Թարաֆընտան իշպու իսթիտա գապուլ օլունարագ պիր գարար վիրիլիր իսէ, օ զէման չէհիր էմանէթի պունու ղաեէթ միւքէմմէլ պիր ԳԲԶ պաղչէսինէ Թէպտիլ իտէրէք, պուրատա միւքէմմէլ մուղիգա վէ գօնսէրլէր վ'րէճէք, վէ միլլէթ նամընա եօրթու կիւնլէրինտէ վիրիլէն զիեաֆէթլէրի պուրատա իթա էյլէեէճէք տիր ։

—Թէլէկրաֆ խաթթլարընըն ֆուրԹունա վէ եաղմուր վէ սայիր աֆաթը սէպապիէտէն պօզուլարագ, էքսէրիա մուխապէրաթ միւմքին օլամամասընտան նաշի, Ալմանեա տէվլէթի պունա պիր չարէ պուլմագ իւզրէ եէր ալթընտան թէլէկրաֆ խաթթլարընըն Թէմտիտինէ միւպաշէրէթ իթմիշ, վէ պու քէրրէ 1210 քիլոմէթրօլուգ մահէլ եանի, Սթրազպուրկտան Բէրլ չէհրինէ գատար եէր ալթընտան Թէլէկրաֆ Թէլի Թէմտիտ օլունմուշ վէ Թէճրիւպէսի պէլ իճրա մուվաֆֆըգը մաթլուպ օլտուղու անլաշըլմըշ տըր ։

Պու սուրէթլէ հէմ մուխապէրաթ իճրա օլունապիլէճէք, վէ հէմտէ ֆուրԹունա վէ սայիրէտէն պիր սագաթլըգ

ՁԻՆԿԵԱՆԷ ԳԸՁԸ

—24 —

10

ՍԻՈՒՏԱՑ ՐԷԱԼ, ՇԱՐԱՊԸ ՎԷ ԷՍԹՐԱՄԱՑԻՒՐ ՍՈՒՃՈՒԳԼԱՐԸ

—Պիլմէմ, լաքին էյըլէնմէյէ չալըշըեօրում ։

—Եալընըզմը՞ մը ։

—Էվէթ ։

—Նիչի՞ն ։

—Պիր քիթապ պուլտում, պու քիթապըն եազըլարընը միթալաա իտիեօրում, վագըտ կէչիրմէք իսթիեօրում, լաքին նէհայէթ էյըլէնէճէյիմ ։

—Օղլում, քէչիլէրի պաղըրտըտա օլտուղուն չիֆթլիկէ տէօնմէք իչին, պիր մէճպուրիեէթին վա՞ր մը տըր ։

—Խայըր, պէն քիմսէյէ մէճպուր օլմատըղըմ կիպի, քիմսէ տէ պէնտէն մէճպուր տէյիլ տիր ։

—Իմտի, էկէր պէնիմ սէֆինէմտէ գալարագ, Թայֆէլէրիմին պիրի օլմանը Թէքլիֆ իտէր իսէմ, գապուլ իտէ՞րմիսին ։

—Էվէթ, հաթթա չօգ տէֆա կէմիյէ պինմէք էֆքեարընտա օլմուշում, զիրա տէնիզտէն պիւյիւք օլտուղունու իշիթմիշ օլտուղումտան, սէյահաթ իթմէք արզուսընտայըմ ։

—Բէք էյի, պու իշ օլուր, չիմտի պէն սէնի, Թայֆէլէրին սըլքինէ գայտ իթտիրիրիմ... Նէ՛ պէնիմտէ պէրապէր ։

Գապթան, փօղէ Բօվէրօ իլէ տօսարընտան չըգըպ, տավէրնապաղըն իւզէրինէ կիթտի, վէ օրատա Թայֆէլէրէ իխթարլին,

—Էվլատլարըմ, իշթէ սիզէ եէնի պիր արգատաշ տահա, տէտի, պու Խըրանիեօլ պիզտէ գալաճագ տըր ։ Խամի քէնտիսինէ պիր ճոքէթ իլէ պիր տիգիլէ վէրինիզ... Պու կէնճ չօճուղուն պիզըմտա նուշ իթմէնիզ իչին, պու կիւնլիւք չարապ վէ րագըեըն թայֆէնին իւչ գաթը իւլաղ իթ տիմ ։

Իհթիեար գարտանըն իշպու մուխթասար նութգու, չէտիտէն ալգըշլանտըղըտան սօնրա, քէաֆֆէյի թայֆէլէր փօղէ Բօվէրօնուն էթրաֆընա Թօփլանարագ, պիր հէեէճան իլէ կիւրիւլթի էյլէնմէյէ պաշլատըլար ։

Պու սըրատա Ֆիլիպ Լը Վէյեան, փօղէ Բօվէրօեա խիթապըն չէօյլէ սէօյլէտի ․

—Սալա ունութմա քի, պիզ կէրէք հայեաթ վէ կէրէք մէմաթ ճէհէթլէ, պիրի պիրիմիզէ տօսթուզ... Պէն սանա Ֆրանսըզճանը էօյրէթէճէյիմ, վէ սէն տէ պանա... միզտէն հիչ պիր վագըթ այրըլմայաճաղըզ ։ Պու սալահ պէնիմ գարտաշըմ օլտու իտի, լաքին չիմտի սէն պէնիմ գարտաշըմսըն ։

Ֆիլիպը Ֆիլիպ վէ փօղէ պիրպիրլէրինի սըրտաշ վէ տօսթ, վէ եէքտիկէրինէ միրըլմագ Թէֆիգլէր օլտուլար ։ Ֆիլիպ, փօղէնէ Ֆրանսըզճա, փօղէ տէ Ֆիլիպէ Իսպանեօլճա էօյրէթտի ։

Ֆիլիպ, Հավըր շէհրինին պիր զէնկին Փամիլեասընտա մէնսուպ օլուպ, րէտէրի սանտալ ինչա վէ իմալ իթտիրիրտի, ագչէ գազանըր իտի ։ Ֆիլիպին պիր տէ Թիւճճարըըգլա պիր մըգտար սէրվէթ պիրիքտիրմիշ ամուճասը պուլունուպ, մէրգումուն սիննի խայլիճէ քէմալէ եէթիշմիշ օլտուղու հալտէ, ասլա էվլէնմէ եօգ իտի ։ Ֆիլիպ, կէմիճիլիկի Թահսիլ իտիպ, իլէրուտէ պիւյիւք սէֆինէլէրէ գումանտա իտէպիլմէք իւզրէ, պիր Թիճճար սէֆինէսինէ րապթըլ օլմուշ իտի ։ Պու Թիյրգանըլըքըն տէնիզլէրտէ տօլաշմաեա րըզ զիեատէ արզուսու պուլունտուղու կիպի, էմի Թիճարէթ խուսուսունտա ֆիքրգէլատէ իմթիհանը տախի վար իտի ։ Պունտան պաշգա, չալըշմասը զիեատէսիյլէ սէվէր իտի, վէ վագըտ Թալիմ ու Թէրպիեեէսի իքմալ օլունմամըշ իտի իսէ տէ, էնէ տահի պիր կէմիճինին Թալիմ ու Թէրպիեէսինտէն խաեէթլէ իսթիփատէ իտի ։

Ֆիլիպ, փօղէ Բօվէրօնուն պաշլըճա արգատաշը, քէսպի մալիւմաթ իթմէք խուսուսու օլտուղունտան կէօրտիկինէ, ատէլթա անըն մուալլիմի օլտու, վէ պիր գաչ մահ զարֆընտա կէնճ Խըրանիեօլ, միւթթասըլ օլտուղու Ֆիվզլատէ Ֆիրաւէթի, վէ ասլա եօրուլմագ պիլմէզ տէրէճէտէ օլան զէյրէթի իլէ, տօսթունուն պիլտիկինի քէնտիսի տէ էօյրէնտի ։

Պէօյլէճէ իքի սէնէ գատար կէչիպ, իքի րէֆիգլէրին զաթէն գուվվէթի վէ զըրըլմագ օլան տօսթլուգ պաղլարը, տահա զիեատէ գավիլէշտի ։

Միւտտէթի մէզքիւրէ էսնասընտա, Ֆիլիր հէմ րէտէրինի վէ հէմ տէ ամուճասընը զայիպ իթմէքլէ, պունլարտան քէնտիսինէ մէվրուս օլան միրաս, եիւզ եիկիրմի պին ֆրանգը պէճաէվուզ էյլէտի ։ Վագտա պու կիւնքի կիւն իչին միպալըղը մէզգուր էհէմմիեէթսիզ պիր չէյ տեմէկ իսէ տէ, օն էհտիւճի ասրըն սօնլարը իչին պիւյիւք չէյ տեմէք իտի ։

Պինաէն ալէյհ Ֆիլիր, գարթան օլմագլըգ Թասավվուրունտան ֆէրաղաթ կէլէրէք, Հավըրէ, մէօքէն իթթիխազ պիրլէ, րէտէրինին սանաաթընա տէվամ էյլէմէկէ գարար վէրտի, վէ Թէրսանէլէրինի պիւյիւթիւփ, սանաաթ եէրինէ սէֆինէլէր ինշշաասընա պաշլատը ։

Պէեանէ հաճէթ օլմատըղը իւզրէ, պու սըրատա փօղէ տախի Ֆիլիպին պաշլըճա մուավինի օլտու ։ Մէզքիւր Թէշէպպիւս, մէրգումուն իքի տէլիգանըլըլարըն Նէզարէթ վէ իտարէյի մաճիրանէլէրի սաեէսինտէ

զուհուր իթմէսէնէք օլան եէր ալթը խաթթընըն կիւն պէ կիւն իլէրուլէյտիրիլէրէք պիր իքի սէնէյէ գատար ումում Ալմանեա մէմալիքինտէ պու ուսուլին մէվգըյի իճրաեէ վազ օլուննաճաղը մէմուլ տուր ։

— Ֆիկարօ ղազէթասը, Ֆրանսա իմբէրաթօրիչասը սապըգ Էօժէնինին վարիտաթը սէնէվիսինի 450 պին վէ թէքմիլ սէրվէթինի 10 միլեօն Ինկիլիզ լիրասը հիսապ իտիեօր ։

—Շարգ մուհարէպէսինտէ պուլունարագ պու քէրրէ Րուսիաեա ավտէթ իյլէմիշ օլան իքի ալայ կրընատիէ սիւարիսինտէն պիրիսինին միրալայը Փօխրիսի Ավստրիա վէ տիկէրինին Ալմանեա իմբէրաթօրը օլտուգլարը հասէպիլէ, պու քէրրէ Ավստրիա իմբէրաթօրու Ֆրանսուա Ժօզէֆ, ալայընըն զապիթանընա Ավստրիա, քէզա Ալմանեա իմբէրաթօրու Կիյեօմ, ալայընըն զապիթանընա Ալմանեա Նըշանլարը իհսա իյլէմիշ օլտուգլարընտան, պու Նըշանլար Ավստրիա վէ Ալմանեա սէֆարէթլէրի վասըթասըյլա ալայլարա թէսլիմ օլընմըշ տըր ։

—Իճթիմա իթմէքտէ օլան ֆինունը պէլէտիյէ գօնկրէլէրինին պիր ինթիմաինտէ տօքթօր Նօրմանքէր, սէրխօշլուգտան թէվէլլիւտ իտէն վէֆիեաթ հագգընտա պիր նութգ իրատ իյլէյիպ, Ինկիլթէրրատա սէրխօշլուգտան սէնէվի 128 պին քիշի վէֆաթ իթտիկինի իտտաա, վէ պունլարըն իչինտէ, վալիտէյնին սէֆահաթընտան տօլայը հէլաք օլմուշ 65 պին չօճուգ հիսապ իթմէքտէ տիր ։

—Ճէնովա ղազէթալարընտա օգունտուղունա կէօրէ, Պիանգա Բէրթիգա նամ Թիւճճար կէմիսի Ճաբօն սուլարընտա տէհշէթլի պիր գասըրղաեա թէսատիւֆ իտէրէք ղարգ օլմուշ վէ Թայֆիէլէրտէն եալընըզ պիրի գուրթուլուպ մապագիսի պօղուլմուշ տուր ։

Սօն բօսթա իլէ կէլէն Եվրօբա ղազէթալարընտա կէօրիւլէն թէլէկրաֆ հավատիսլէրի տիր ․

Բէթրսպուրկ, 2 Նոյեմ.

Նօվէ Վէրէմիա նամ ղազէթանըն Պէրլին մուխպիրի, Ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսա վէ Ավստրիա պէյնինտէ միւթէսավվէր օլան իթթիֆագըն հուսուլէ կէլտիկինի իտտաա իտիեօր ։

Լօնտրա, 2 Նոյեմ.

Հէյէթը վիւքէլա հօբաքեաթը գաթիյէնէ թէշէպպիւսատէն աճիզ տիր ․ վիւքէլա իչինտէ չիտտէթլի միւպահէսէթի էֆքեար մէվճուտ տուր ։

Պրգօնսֆիլտ, էհալիյի Րուսիա ալէյհինէ թահրիքէ սայ իթմէքտէ իսէ տէ, պիր սէմէրէ հասըլ օլմաեօր ։

Շգօտրա, 2 Նոյեմ.

Արնավուտ իթթիհատը հագգընտա վէրիլէն մալիւմաթ բէք միւպալաղալը տըր ։ Արնավուտլուգ խեան հալինտէ իսէ տէ, ումում պէյնինտէ իթթիֆագ եօգ տըր ։ Մէմլէքէթին սեան վէ էչրաֆը, Արնավուտլուղուն միւսթագիլ պիր իմարէթ օլմասընը արզու իտիեօրլար ։ Իթալիա տախի պունու թէրվիճ իթմէքտէ տիր ։

Վիէննա, 2 Նոյեմ.

Սէլանիք Թարաֆլարընտա զուհուր իտէն իսթիլալը վէսիլէ իթթիխազ իտէրէք, Րուսիա տէվլէթինին օլ հէվալիյէ ասքէր իխրաճ իթմէսէ գըեամ իտէճէյի միւթէսավվէր օլտուղունտան, հիւքիւմէթի Օսմանիյէ տախի Սէլանիք Թարաֆընտա գուվվէյի քիւլլիյէ ճէմ իթմէյէ գարար վէրմիշ տիր ։

Տէրիսաատէթ, 2 Նոյեմ.

Ավստրիա սէֆիրի գօնթ Զիչի, Պօսնա գըթասընըն չըմալ ճիհէթինին Նըսֆընը միւէպպէտէն Ավստրիաեա իլհագ իլէ գուսուրընը տէվլէթը Ալիյյէյէ իատէ իյլէմէյէ վէ պու վէսիլէ իլէ, Ավստրիա վէ տէվլէթի Օսմանիյէ պէյնինտէ ագտը իթթիֆագա պիր չարէ արամաեա սայ իթմէքտէ տիր ։

Պէրլին, 3 Նոյեմ.

Րուսիա մալիյէ նազըրը, միւթէսավվէր օլան իսթիգրազ խուսուսընտա հիչ պիր չէյէ մուվաֆֆագ օլմագսըզըն Բէթրսպուրկա ավտէթ իթմիշ տիր ։

Պէրլին, 3 Նոյեմ.

Ալմանեա հիւքիւմէթի, Ինկիլթէրրանըն Նօթասընա ճէվապը րէտտ վէրմիշ տիր ։

Իսթանպօլ, 5 Նոյեմ.

Էտիրնէտէ 60,000, վէ Տիմէթօգա, Լիւլէ-Պուրկաս, վէ Միտիա-Պուրկաս խաթթը իւզէրինտէ 180,000 Րուսիալը պուլունմագ տա տըր ։

Լօնտրա, 6 Նոյեմ.

Կլօպ ղազէթասը, Ինկիլթէրրա իլէ Աֆղանիսթան պէյնինտէ զուհուր իտէն միւշքիւլաթըն պիտաեէթի հագգընտա չու աթիտէքի մալիւմաթը վէրիեօր ․

1877 սէնէսի իպթիտասընտա Բէշավէրտէ վուգու պուլան գօնֆէրանստա, Ինկիլթէրրա տէվլէթի, Աֆղան էմիրինէ, պիր իթթիֆագը թէարրուզի ագտինի, վէ բէտէլինէ վէրիլէն իեանէ ագչէսինին իպգասընը, վէ օլլու Ապտուլլահը քէնտիսինէ խալէֆ իթմէքլիկի թէէմին իյլէմէքլիկի թէքլիֆ իթտի, վէ պունլարա գարշըլըգ, Ինկիլթէրրանըն Հէրաթտա, Պալհտա վէ Գանտահարտա էլչիլէրի պուլունմասընը թալէպ իյլէտի ․ Հալ պուքի էմիրի միւշարիլէյհին պապը իթիրազաթտա պուլունտուղու իչին, Գապուլ չէհրինտէ պիր էլչիսի օլմասը խուսուսունա իսրար իթմէտի ։

Հալ պու քի էմիրի միւշարիլէյհ, պու թէքլիֆլէրի գապուլ իթմէտիկի կիպի, Ինկիլիզլէրէ վէ ալէյխուսուս բէթթանըն իսթիլասընա գարշը չիքեանէթլէր ասլի արզ իյլէտի ։ Պինաէն ալէյհ 1877 սէնէսի ապրիլ աեընտա գաթը մուխապէրէ օլունուպ, օնտան պէրու պիր տահա միւպատէլէյի մուխապէրէ իտիլմէտի ։

Բէթրսպուրկ, 5 Նոյեմ.

Ժուրնալ տը Սէն-Բէթէրսպուրկ ղազէթասը չէօյլէ եազըեօր.

« Րուսլարըն Թահթը իսթիլասընտա պուլունան Րումէլի գըթասընտա, քէմալի հիւսնի ինթիզամ պագի տիր ։ Հիւքիւմաթը մահալլիյէ, էշգըեա ֆըրգալարը եախօտ գօմիթէլէրի թէշքիլինի ասլա թէչվիգ իթմէմիշլէր տիր․ վէ հիչ պիր թարաֆտա ղայիթլէր, հարաքեաթը իխթիլալքեարանէ հիսսէտար օլմագ մէյլինտէ պուլունմամըշլար տըր ․ վէ Մաքէտօնիա էշգըեասը իչինտէ, պիր նէֆէր պիլէ Րուսիալը եօգ տուր, վէ Րուսլար, հիչ պիր թարաֆտա էհալիյի իխթիլալա թահրիգ իթմէքթէ օլտուգլարը միւթթէհիմ տէյիլ տիրլէր ։ Պաշ գօմանտան, էշգըեա իճթիմաինի մէնի իթմէլէրինի հուսուսա մէմուրլարընա եէնիտէն էմր իթտիկի կիպի, գումանտլէրին հարաքեաթ վէ մուամէլաթլարընը նէզարէթ իյլէմէլէրինի տէ վալիլէրէ թավսիյէ իյլէմիշ տիր ։

Իսթանպօլ, 6 Նոյեմ.

Պուլկար էշգըեասը Ախը-Չէլէպիյէ տօղրու իլէրլէտիլէր, վէ Բալանզաեը, Եապուճաեը, վէ Գաշանեաեը թէհտիտ իթմէքթէ տիրլէր ։ Րուսլար, Պուլգանլարը Թահքիմ իտիեօրլար ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Երէկ ուղարկեցինք Կ. Պօլիս «Արարատեան Ընկերութեան» անունով մեր խմբագրութեան մէջ նուիրատուութիւններով հաւաքված 2000 րուբլ գումարը ։ Բացի այդ գումարից խմբագրութեան մէջ կայ դարձեալ 365 ր. 47 կօպէկ, որից հանելով 6 ր. 65 կօպէկ փօստի ծախսը վերեւ յիշված երկու հազար րուբլ ուղարկելու համար, մնայ «Մշակի» խմբագրութեան մէջ 358 ր. 82 կօպէկ ։ (Մշակ)

Մեղուի անցեալ համարում մենք հրատարակեցինք մեծ. Պ. Կ. Յովհանջանեանցի ճանապարհորդութիւնն Անի ։ Այս ճանապարհորդութեան մէջ յիշվում է գեր. Ստեփաննոս վարդապետ Շիրակունւոյ, Հառիճի վանուց վանահօր, ցանկութիւնը նորոգելու Անիի մայր եկեղեցին եւ այն ուխտատեղի անելու, որով Բագրատունեաց մայրաքաղաքի աւերակներին այցելողաց թիւը կըաւելանայ եւ նրա աւերակները կը պահպանվին ուխտատեղու միաբանից հոգացողութեամբ մերձակայ տգէտ ժողովրդոյ յափշտակութիւնից, որովհետեւ մինչեւ ցայժմ այդ ժողովրդականք քանդելիս են եղեր աւերակներըն եւ կռփած քարերը տանելով իրեանց շինութեանց համար գործ դընելիս ։ Ինչպէս երեւում է, գերապ. հայր Ստեփաննոս Շիրակունին իւր դիտաւորութիւնը նորոգելու Անւոյ մի եկեղեցին եւ այնտեղ ժամասացութիւն անելու յայտնել է Ղարսի նահանգի կառավարիչ մեծ. գեներալ Պօպկոյին, որ յայտնելով իւր ուրախութիւնն, ոչ միայն իրաւունք է տալիս Դօշավանքի գեր. վանահօր նորոգելու մայր եկեղեցին․ այլ եւ հսկելու Անիի բոլոր աւերակների պահպանութեան վերայ, որպէս զի այդ պատմական հայ որբութիւնքը ազատ մնան յափշտակիչ ձեռքերից ։

Մեծ. հնագիտասէր գեներալն իւր հրամանագրի մէջ վերոյիշեալ վանահօր, 16/ց մայիսի ներկայ ամի, № 31 տասում է, որ իրան սրբազան պարտք է դրած ամեն միջոց գործ դնելու, որ Հայաստանի մայր քաղաքի սրբազան մնացորդները անխախտ պահպանվին գէթ այսուհետեւ որբապիղծ ձեռքերից, որոնք համարձակվել են մինչեւ ցայժմ նոցա քարերը

ֆէյզ պուլտու, վէ Ֆիլիբին սըրմանէլէրի մէմուլտէն խարիճ սուրէթտէ արթմաղա, մէրգում քէնտի հիսապընա մախսուս օլարագ, կէմի քիրաեա վիրմէքլիկէ պաշլատը ։

Ժօզէ, իչ տիրլէքի պիր սէֆինէնին գօմանտանլըղընը պիզզաթ տէրուհտէ իտէրէք, պունունլա իթտիկի միւթէմատի սէյեահաթլարտա, լաեըգըլէ սէմէրէլէր հուսուլէ կէթիրտի ։

Օն սէնէ սօնրա, Ֆիլիբ լը Վէյեան, Հավրը չէհրինին հագըգաթէն էն զէնկին կէմի սահիպլէրինտէն պիրի օլտու ։

Պիր սապահ Ֆիլիբ, Ժօզէյէ խիթապէն,

—Տօսթում, պէնիմլէ կէլ, չիւնքի ճիտտէն սէնինլէ գօնուշմագ իսթէրիմ, տէտի, վէ մէրգումուն գօլունա կիրիպ, քէնտի իչ օտասընա կէօթիւրտի ։

Ֆիլիբին չէհրէսինտէ կէօրիւլէն վագար, իտտիհանըն չիւպհէսիզ պըրագմագտա իտի ։

—Էվվէլ պէ էվվէլ, տէտի Ֆիլիբ, մուհիմմ պիր իշ իչին սանա սէնին րէյինի սուալ իթմէք իսթէրիմ ։

—Մուհիմ մի պիր իշ մի ։

—Էվվէթ ։

—Նէ՞ կիպի ։

—Շիմտի անլարսըն, լաքին էվվէլա, սիւալլէրիմէ գարշու կիւզէլ ճէվապ վիրմէճէյինէ սէօզ վէր ։

—Օհա նէ՞ չիւպհէ ։ Պէն սէնին ճան ու կէօնիւլտէն գարտաշըն տէյի՞լմիյիմ ։

—Հէր նէ իսէ, սէն մատմազէլ Կապրիէլ Վալէնի թանըրըսըն, էօյլէ տէյիլ մի՞ ։

—Լիման նազըրընըն ղըզընը՞ մը ։

—Էվվէթ ։

—Թանըրըմ ։

—Էյ նա՞սըլ պուլուրսուն ։

—Ղայէ՞թ տիլպէր վէ կիւզէլ ։

—Անըն հագգընտա գօնուշուլտուղունու իշիթտի՞ն մի, վէ էկէր իշիթտին իսէ, նէ՞ եօլտա իտի ։

—Գալպի, սիմասընտան տահա կիւզէլ օլտուղունու թէքմին իթտիքլէրինի իշիթտիմ ։

—Էկէր մատմազէլ Վալէնին պանա պիր թէէսսիրի ագլի օլտուղունու սանսամ սէօյլէր իսէմ, պունա նէ՞ տէրսին ։

—Նէ՞ տիյէճէկիմ, բէք ալա տէրիմ ։

—Վէ էկէր անընլա էվլէնմէք արզուլէտիկիմի տէրսէմ, պու խուսուստա սանա նէ՞ րէյ կէօսթէրիրսին ։

—Պիր ան էվվէլ էվլէն տէրիմ ։

—Տիմէք քի սէն պու իզտիվաճա մուվաֆագաթ իտիեօրսուն ։

—Ճան ու կէօնիւլտէն մուվաֆագաթ իտէրիմ, լաքին սէն սէնիմ մուվաֆագաթ իթմէքլիկիմէ միւհթաճ տէյիլսին ։

—Իշթէ պունտա եանըլըեօրսուն . . . Չիւնքի տիւնեատա պէն, սանա խօշ կէօրիւնէճէկ գատըն իլէ ասլա թէէհհիւլ իթմէք իսթէմէմ, վէ պէյնիմիզտէ օլան տօսթլուգ կիպի պիր տօսթլուգ, տիւնեանըն պիւթիւն ճիհանէ սէվտալարընը պիլէ թէրքէթտիրմէ պանա գըյմաթ իթտիրէմէմ ։

Ժօզէ, պու եօլտա պիր միւթալաա վէ թասավվուրու օլ տէրէճէ թամիյ պուլուտու քի, օլ խուսուստա Ֆիլիբէ թէշէքքիւր իթմէքլիկէ իհթիեաճ պիլէ կէօրմէտի ։ Ֆիլիբ իսէ, քէլամընա տէվամ պիրլէ,

—Պու հալտէ, պէնիմ գարարըմը վիրմիշ, տէտի, եարըն թէքլիֆիմի սըրգ իտէճէկիմ, վէ պու թէքլիֆին հիւսնի գապուլիյէթ պուլաճաղընը իւմիտ իթմէքլիկէ գուվվէթլի սէպէպլէրիմ վար տըր . . . Շիմտի, ազիզ տօսթում, ազմը իզտիվաճ մունասէպէթիլէ, հէր հալտէ լազըմ օլան պիր խուսուսու, եանի սէնինլէ օլան հիսապլարըմըզը թէսվիյէ իթմէք իսթէրիմ ։

—Պէնիմլէ օլան հիսապլարընը՞ մը, լաքին նէ՞ տիմէք իսթէեօրսուն ,

—Տիւնեատա էն աչըգ վէ էն տօղրու պիր չէյ տիլէեօրում ։ Պու կիւնէ գատար պէյնիմիզտէ հէր չէյ միւշթէրէք օլմագ լազըմ իտի, վէ էօյլէ տէ օլտու, լաքին պու կիւնքի կիւն իչ տէ յիշլիտի ։ Պէն գազանըն բէյէրիմ օլաճագ գատըն, քէնտի վարիտաթըմըն միգտարը սահիպինի պիլտիրմէք իսթէրիմ . պինաէն ալ յհ պէնիմ վարիտաթըմը սէնինքինտէն թէֆրիգ իթմէլիյիմ ։

Ժօզէ կիւլմէյէ պաշլայարագ, վէ պիր սուրէթի խայլիանէտէ օլարագ,

—Տօղրուսու, տէտի, չու իլի բագդում մուամէլէսի, չօգլուգ չալըշմալը իճապ իթտիրմէյէճէք տիր ։ Զիւնքի սէն պէնտէն տահա էյի պիլիրսին քի, պէն սէնին սէֆինէլէրինին պիրիսինտէ գաբուտանլըգ իթտիկիմտէ, պանա թախսիս իթմիշ օլտուղուն ճէսիմ մաաշլարտան թօբլատըղըմ պիր միգտար ագչէտէն մատա, պէնիմ հիչ պիր հագգըմ եօգ տուր ։

Ֆիլիբ տախի կիւլմէյէ պաշլայարագ,

—Տօսթում, տէտի, սէնին չու եանըլըշլըղըն, հագըգաթէն բէք թօհաֆ տըր ։

—Պէնիմ եանըլըշըմ մը, աման չու եանլըշլըղըմը պիլմէքլիկի գիւմատէսիյէ մէրագ իտիեօրում ։

—Պու մէրագընը խօշնուտ իթմէք բէք գօլայ տըր․ սէն քէնտինի Փագիր գանն իտիեօրսուն, տէյի՞լ մի ։

—Էվվէթ ։

—Իշթէ էօյլէ իսէ եանըլըեօրսուն, պէնիմ հիսապիմճէ փօզէմ, պիրա սէն զէնկին, հէմ գայէթ զէնկինսին ։

—Պէ՞ն մի ։

—Էվվէթ, Ժօզէ Բօլլիքօ, սէն, եանի պէնիմ տօսթում ։

—Էյ պու մէմուլտէն խարիճ վարիտաթ վէ սէրվէթ, պունա նէ՞րէտէն կէլմէքտէ տիր ։

—Էն հագգլը վէ էն շէրէֆլի պիր մէնպայտէն, եանի չալըշմագլըղըտան, անլատը՞ն մը ։

(Տէվամը)

տանելու իրանց չինութեանց համար։ Իբրեւ այդ պահպանութեան միջոցներից մէկը համարում է նորին գերազանցութիւնն այն, որ գեր. վանահօր վերայ պարտք է դնում հսկել այդ մասին և եթէ կնկատէ որ և է յափշտակութիւն Անիի աւերակներից, իսկոյն իմաց տայ Շուրագելի գաւառապետին, որ անյապաղ կանէ կարեւոր կարգադրութիւնքը յանցաւորը պատժելու և աւերակները պաշտպանելու համար։ Երբ մեծ. գեներալ Պոպկոն իրան պարտք է համարում պահպանելու Հայ հնութիւնքը, առաւել եւս դա պարտք պէտք է լինի և այն սրբազան պարտ և մեր հոգեւոր վարչութեան համար, որ անտարակոյս չի խնայիլ ոչ մի միջոց Անիի սուրբ տեղերի նորոգման համար։

Իսկ ինչ կվերաբերի հայր Ստեփաննոս Շիրակունուոյ ցանկութեանը, մենք կարծում ենք, որ հոգեւոր իշխանութեան ամենակերպ օգնութեամբ նա կարող է բոլորովին կատարվել և հայր սուրբը իւր բարեպաշտ զգայմունքը լիովին իրագործված կտեսնէ. միայն, որ ինքն ամեն արգելքների յաղթելն յանձն առնէր և դժուարութեանց առաջ չընկճվէր։ Միթէ կարելի՞ է տարակուսել Ռուսաստանի Հայերի պատրաստականութեան մասին, որ ամեն միջոցով կօգնեն Անիի աւերակ սրբութեանց վերանորոգման։ Եթէ այսօր Հայ ազգը մի պարծանք ունի, այդ նորա անցեալից մնացած յիշատակարաններն են, եթէ նա ունի մի վկայ լուսաւորեալ աշխարհի առաջ, թէ ինքը քաղաքակրթութեան ընդունակ ազգ է, այդ նորա նախնեաց յիշատակարաններն են և նորա գրականութիւնը, եթէ նա ի վերջոյ ունի իրան ոգեւորող և դէպի գործունէութիւն նրան վարող ոյժ— այդ նորա փառաւոր անցեալն է, որ պիտի վկայէ նրան թէ ինքն ևս կարող է երջանիկ օրերի հասնել, ունենալով ապահովութիւն կեանքի, եթէ կլինի իւր նախնեաց պէս աշխատասէր և անձնատուր արհեստների և գիտութեանց, որոնց պտուղ են այս յիշատակարանները։ Յայտնելով խորին շնորհակալութիւն մեծ. գեներալ Պոպկոյին, նորա սիրոյ և յարգանաց համար դէպի մի ազգի սրբազան յիշատակարանները, պարտք ենք համարում ի քաջալերութիւն գեր. Ստեփաննոս հօր Շիրակունուոյ, յայտնել մեր վստահութիւնը Հայ ազգի առատաձեռնութեան վերայ, իրագործելու համար նորա բարեպաշտ և ազգօգուտ ձեռնարկութիւնը։ Ուստի և կմնայ արժ. հօր առանց երկբայութեան ձեռնամուխ լինելու գործին հոգեւոր իշխանութեան օգնութեամբ և օրհնութեամբ։ Հայ բարեպաշտ ժողովուրդը միշտ նորա հետ կլինի։

(Մեղու Հայաստանի)

Ա Զ Դ

Ընթերցասիրաց Ընկերութեան Ա. Թադեցիս Օրթաքէոյի

Ընկերութեանս գործադիր ժողովն պատիւ ունի ծանուցանել Հայ հասարակութեան որ յառաջիկայ նոյեմ. ամսոյ մէջ վերստին պիտի սկսի լսարանի երեկոյթներ տալ հինգեւտասանօրեայ միջոցաւ, և քան այնմ հարկ եղած կարգադրութեան փութացած է ձեռնարկել։

Գործադիր ժողովն իւր այս երկրորդ շրջանին մէջ մտադիր է խոսարաններ ևս պատրաստել քան զաղձանաց թադեցւոց։

Երեկոյթներն պարտաւորապէս չքեղութեամբ պիտի կատարուին, և քան սովորութեան կանխաւ պիտի ծանուցուին լրագրաց միջոցաւ և մասնաւոր յայտարարութեամբ։ Ի Դիմաց

31 Հոկտ. 1878 Գործ. ժողովոյ

Օրթաքէոյ Ընթ. Ընկերութեան
Ատենադպիր Ատենապետ
Յ. Գուրգէն Յ. Վ. Աշոտ

Ա Զ Դ

ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ԳԻՇԵՐՕԹԻԿ ԵՒ ՅԵՐԵԿԵԱՑ

Պէրպէրեան վարշարանի տնօրինութիւնն պատիւ ունի ծանուցանել որ վարժարանն փոխադրուած է յիւսկիւտար, ի ճատիյէ, Պէյլէրեանց ընդարձակ գեղեցկադիր և օդաւէտ տունն որ ունի մի քանի հազար կանգուն պարտէզ և գիշերօթիկ վարժարանի մի պահանջած ամէն հանգամանքներն։

1878 Նոյեմ. 3

Հիմնադիր Տնօրէն
Ռ. Յ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

ՍԱՐԱՖԻՑԷ

Լոնդրա, 15 Նոյեմ.

Ինկիլիզ գօնսօլիտ	96 3/16
Ղհամը Ումումի աշխատը	11 5/8
» » գաբանաը	11 7/8
1865 Իսթիգրաղը	16 1/2
1869 »	15 5/8
1871 »	52 3/4
1873 »	13 3/8
1872 (Պօն տիւ Թրէզոր (Սէրի Ա. Բ.)	22 1/2
Օսմանլը պանգասը	9
Ռուսիա իսթիգրաղը 1873	82 1/2
Մըսրը իսթիգրաղը պիրլէվիւ	53 3/4
» իմթիեազը	73 1/8

Բարիս, 15 Նոյեմ.

Ֆրանսզ ֆոնտոսու 3 0/0 ք. գ.	112 70
» » 3 0/0 Ամորթիսանլը	78 85
» » 3 0/0	76 32 1/2
Էսհամը Ումումի աշխատը	11 75
» » գաբանտը	12
Պօրսատան սօնրա 65 իսթիգրաղը	78 75
69 »	78
73 »	65
Ռումէլի չըմէնաքֆէր սէհիմների	48
Օսմանլը պանգասը	480
Իթալեա ֆոնտոսու	75 32 1/2
Մըսրը ֆոնտոսու գ. ք.	272 50

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱՋԱՍԸ

Էսհ. Ումումի 3 նոյեմ. ազչմ գր.	12 22
Էսհ. Բաժ 4 նոյեմ. սապհ. աշ.	12 35
Էն եիւքսէք	13
Էն աշաղը	12 35
Սաաթ 7 1/2 տէ	12 35
Իսպիգ. 63 (Մութօն) 6 0/0 Ֆր.	70
» 65 (Մութօն) 6 0/0 Ֆր.	74
» 69 (Բինար) 6 0/0	70
» 72 (Պօնտիթրէզօր) 9 0/0	21 1/2
» 73 (Բինար) 6 0/0	63
Ռումէլի Եըմէնաքֆէր 3 0/0	46 25
Ըֆբօր Ֆր.	
Հէվալէսիզ Ֆր.	
Ագչէ Ֆայէզ 0/0	11

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Քրէտի ժէնէր. 6 0/0 Լ. Օ.	5
Սօսի. ժէն. 6 0/0 Լ. Ս. գր. ք.	4 25
Իսթանպոլ Պանգասը դ. ք.	6 10
Սօսիէթէ Օթթոման Լ. Ս. գ. ք.	3 4
Թրանվայ 5 0/0 Ղ. գ. ք	1 50
Լավրիօմ (մատէն) գ. ք. Ֆր.	68

ԱԴԶԷԼԷՐԻՆ ՖԻԱԶԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշան		Ղրշ. Փր.
Ինկիլիզ լիրասը		109 20
Ֆրանսզ ալթունու		87 18
Բոլ		89 22
Գերմանիայ ալթունու		51 10
Պէնազ մէճիտիյէ	Ֆարգը	6 35
Մէջիտիէ	Ֆարգը	21
Պէշիք	Ֆարգը	20 20
Պաղբը	Ֆարգը	80
Ֆարպոն գայմէսի գաբիք		9 36

—o—

ԳԱԶԻՄԷՆԻՆ ՐԻԱԶԱՍԸ

Էն եիւքսէք	340
Էն աշաղը	340
Սաաթ 7 1/2 տէ	340
Եէնգիւք գայիմէ պաղբը հիսապը իլէ	52

ԻԼԱՆԱԹ

Միւթէպէր քէֆիլ իրաեէ իթմէք վէ լաեբդլը մաաշ վիրմէք չարթըյլա, քիրա իլէ կիւզել պիր բիանօեա լիւզում օլտուղունտան, էօյլէ պիր բիանօսու օլուպ տա քիրաեա վիրմէք իսթէեէնին մաթպաամըզա միւրաճաաթ իյլէմէսի։

—

Թօբխանէյի ամիրէ ֆապրիգալարը իչին մուպաահասընա լիւզում կէօրիւնէն իքի տէֆա գալպուրտան կէչիրիլմիշ պէշ պին թօնէլաթօ պիրինճի ինկիլիզ նիւգասթըլ մատէն քէօմիւրիւնիւն միւնագասասը պիլ իճրա, պէհէր թօնէլաթօսու եէկիրմի տէօրթ չիլին օն պիր բէնստե թալիպի իւզէրինտե գալմըշ իսէ տէ, թալիպի միւմաիլէյհին տէբօղիթօ օլտրագ, պատիյի էմրաե էվսաֆը մէղբիւրէեէ մուվաֆրգ սուրէթտե իթա իթմիշ էսկի մուգավէլէտէն օլան պին թօնէլաթօ քէօմիւրիւ, մուգավէլէ մուճիպինճէ պուլուպ, վիրէմէտիկի, եանի մաղազասընտան վէ սէֆինէտէն իթա իթմէք իսթէտիկի քէօմիւրլէր, մուգավէլէյի մէսրուտեէ ղայրի մուվաֆրգ իտուկի ինտէյ մուայեէնէ թէհագգուգ իթտիկի ճիհէթլէ, ուսուլէն գապուլ իտիլմէյիպ, տօգսան տէօրթ սէնէսի թըշրինի սանիսինին ալթընճը կիւնիւ թէքրար միւնագասասը իճրասընա մէճպուրիեէթ հասըլ օլտուղունտան, իթասընա թալիպ օլանլարը, նիւմունէսինի կէօրիւպ, չէրայիթինի անլամագ իւզրէ, եէվմի մէղբիւրէ գատար թօբխանէյի ամիրէ մէճլիսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

—

Բնական գիտութիւն (իլմի թապի) վէ չափաբերութիւն գիտութիւնա (ռաթէմաթիգ) աչինա պիր Հայ տէլիգանլըսը, եէտինտե չէհատէանամէսի պուլունտուղու հալտէ, միլլէթ մէքթէպլէրինտէ մէզքիւր իլիմլէրի էօյրէթէճէք օլտուղունտան, լիւզումի օլանլըն մաթպաամըզա միւրաճաաթ իյլէմէսի։

—

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ՀԱՄԱՐԱՏՈՒՈՒԹԵԱՆ
ՏՆՏԵՍԱԿՆ ԽՈՐՀՐԴՈՑ
ԱՌ
ԱԶԳ. ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆ
ԿԵԴՐ. ՎԱՐՉ.

—

1877 Մեպ. 1էն մինչեւ ցվերջ օ. գոստոս 1878.

Սոյն տեղեկագիրը կը ծախուի բոլոր Հայ գրավաճառաց քով ի գին մէկ հինգնոց թղթադրամի։

—

Մէճմուայը Հավատիս ղազէթասընը պիրինճի նիւմէրօսունտան եանի 1852 սէնէսինէն 1872 սէնէսինէ գատար օլան երիրմի սէնէլիք մէվճուտ նիւսխէլէրի ճիլտլէնմիշ օլտուղու հալտէ սաթլըգ օլուպ, թալիպլիսինին մաթպաամըզա վէ եախոտ միւվէզզիմիզ Միրիճան աղաեա միւրաճաաթ իթմէսի։

—

Էմիրէէթլի պիր տէլիգանլը, եա պուրատա վէ եախոտ Ղաշրատա թահսիլտարլըգ վէ եախոտ եաղճըլըգ կիպի պիր մէմուրիյյէթ արամագտա օլտուղունտան, լիւզումու օլանլարըն մաթպաամըզա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

ԳԱԹԸԼԱՇՄԸՇ ՍԻԻՏ

ԶՎԻՑԵՐԻՏԷ ՎԱԳԸ
ՎԷՎԷԻ ՇԷՀԻՐԻՆՏԷ ՊՈՒԼՈՒՆԱՆ
Հ. ՆԷՐԹԼԷՑՆ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ ՄԱԼԻ

Այէա ճինատէն օլան մէղքիւր սիւտ ֆամիլեա, եօլճու, վէ խաթալարա թավսիէ օլունուր։

Տէբօղիթօսը, իսթանպօլտա Քէօրրիւ պաշընտա միւսիւ Ծաննինին էճզանանէսի տիր։

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹ
ԽԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Խալաթատա Բէյնէլմիլէլ-բազարընտա Ն. 41 Իբսի խանընտա

ԵԱՆՂԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

NORTH BRITIH AND MERCANTIL INSURANCE COMPANY
ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐԲԷՆԹԱՅԼ
Նոր Լոնդրա վէ Էդինբուրկ եանդը օֆիսիրինա թոսբանիսը

		Ինկ. Լր
Ասըլ սէրմաեէ		2,000,000
Էօտէնմիշ սէրմաեէ	250,000	
Եանդըն չիւպէսինտէն հասըլ օլմուշ		
Իհթիեաթ ագճէսի	1,040,744	1,290,744
1875 սէնէսինտէ սաֆի քեարը		917,178

NORTHERN ASSURANC COMPANY
ՆՈՐԹՀԷՐՆ
Նոր Լոնդրա եանդը օֆիսիրինա թոսբանիսը

		Ինկ. Լր.
Ասըլ սէրմաեէ		3,000,000
Էօտէնմիշ սէրմաեէ	150,000	
Եանդըն չիւպէսինտէն հասըլ օլմուշ		
Իհթիեաթ ագճէսի	380,000	530,000
1875 տէ Սաֆի քեարը		351,000

Սահիպ իմզա քէնտուսինին, պալէատէքի իքի սիկուրթա գումբանեալարընին ՊԻՐԼԷՆՄԻՆ ամէնթօսու նասպ օլունմուշ օլուպ, եանկըն սիկուրթասը իչին չօգ լայըգ ար վիրէսիլիր պիր հալտէ պուլունտուղունու, քէնտի պիր չօգ միւշթէրիլէրինէ, վէ Իսթանպոլուն լաղվէթլու էհալիսինէ իլան իտէր։

Մէղքիւր գումբանեալար, քէնտի տախիլի նիզամնամէլէրի մուճիպինճէ, սիկուրթաեա թուրտուգլարը էպնիյէլէրի, պէյնիլէրինատ թագսիմ իտէճէքլէր սիր, եանդըն սիկուրթասը իչին վիրտիքլէրի զօլայըգլար իլէ պիր չօգ իշ եսրմաեա միւգթէտիր տիրլէր։

Շիմտիյէ գատար օլտուղու կիպի, Պէյօղլու վէ Գալաթա վէ Իսթանպոլ վէ ճիվար չէհիր վէ քէօյլէրտէ էպնիյէ սիկուրթաեա թուրթաճագ սուր։

Ֆիեաթ վէ սայիրէ հագգընտա մալումաթ ալմագ իսթէյէնլէրին, Գալաթա ատա Կըլավանի-խանընտա 5 Նիւմէրօ մաղազասա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

Մէղքիւր գումբանեալարըն ամէնթօսու
Վ. Ռ. ՍՈՒԱՆ